

Wonderous Waving

פרשת אמור תשפ"ב

2 Artscol

LEVITICUS PARASHAS EMOR 23 / 11-21

→ your first harvest to the Kohen. ¹¹ He shall wave the Omer before HASHEM to gain favor for you; on the morrow of the rest day the Kohen shall wave it. ¹² On the day you wave the Omer, you shall perform the service of an unblemished lamb in its first year as an elevation-offering to HASHEM. ¹³ Its meal-offering shall be two tenth-ephah of fine flour mixed with oil, a fire-offering to HASHEM, a satisfying aroma; and its libation shall be wine, a quarter-hin. ¹⁴ You shall not eat bread or roasted kernels or plump kernels until this very day, until you bring the offering of your God; it is an eternal decree for your generations in all your dwelling places.

¹⁵ You shall count for yourselves — from the morrow of the rest day, from the day when you bring the Omer of the waving — seven weeks, they shall be complete. ¹⁶ Until the morrow of the seventh week you shall count, fifty days; and you shall offer a new meal-offering to HASHEM. ¹⁷ From your dwelling places you shall bring bread that shall be waved, two loaves made of two tenth-ephah, they shall be fine flour, they shall be baked leavened; first-offerings to HASHEM.

calendar, but as the fiftieth day after the Omer-offering. Beginning on the second day of Pesach, when the Omer is brought, forty-nine days are counted, and the next day — the fiftieth — is Shavuos. This recalls the days in the Wilderness immediately after the Exodus, when the Jewish people excitedly counted the days, each day improving and elevating themselves, so that they would be worthy of receiving the Torah. The fact that Shavuos does not have a calendar date of its own, but is attached to Pesach by the seven-week count, symbolizes that the freedom of Pesach is significant as the prelude to the giving of the Torah. The count does not begin on the first day of Pesach, because that day is reserved for celebration of the Exodus and its miracles, for that event established undeniably that God alone controls nature and changes it at will to suit His purposes (Chinuch).

¹⁵ וקרתם לכם — You shall count for yourselves. Each individual must count every one of the days separately and audibly (Ramban).

¹⁶ מנחה חדשה — A new meal-offering. The meal-offering of Shavuos is called new and first-offering because it was the first Temple-offering from the new wheat crop (the Omer-offering of Pesach was of barley).

3a Rashi - (Artscol)

II. והניף — HE SHALL WAVE. כל תנופה — Every "waving" mentioned in the Torah means, מוליך ומביא — he moves the object being waved back and forth — מעלה ומוריד — and he lifts and lowers that object. מוליך ומביא — He moves the object back and forth — לעצור רוחות רעות — to restrain harmful winds. מעלה ומוריד — He lifts and lowers it — לעצור טללים רעים — to restrain harmful dews.⁴

□ למשפט הנה — אם תקריבו — If you will bring offerings — in accordance with this law, יהיה לרצון לכם — it will be an appeasement for you.

4 does not refer to waving here, as ונתן does in verse 11, for waving is a procedure which takes place after an offering is brought to the *Beis HaMikdash*, while our verse refers to an earlier stage. Here it denotes elevation of status and setting aside (*Mitzrachi; Sifsei Chachamim*).

3b □ לחם תנופה — BREAD OF ELEVATION. לחם תרומה — Bread of raising, which is raised up out of the rest of the crop for the sake of He Who is on High.⁵ וזו היא המנחה החדשה — This is the "new meal-offering" — which is mentioned above, in the preceding verse.

5a

56

תנופה שתיים, כתב רש"י לחם תנופה, לחם תרומה המורם לשם גבוה, וצ"ב ע"ד העבודה מה הם ב' הבחי' של תנופה שנאמרו ברש"י. עוד יש לבאר הא דבשתי הלחם כתיב ביכורים לה', וכן חג השבועות גופו נקרא יום הביכורים בפרשת פנחס, ואילו לגבי העומר ראשית קצירכם לא הוזכר לשון ביכורים.

קז שלום אמור נתיבות

אש תמיד

6

אבי מורי זצ"ל הקשה על הנוסח שבו אנו סופרים את העומר, היום יום אחד בעומר, היום שני ימים בעומר, כל כך הורגלנו לספור בנוסח זה עד שאין אנו מרגישים את הקושי הגדול שבו, איזו משמעות יש למילים אלו, היום יום אחד בעומר, הלא "עומר" הוא בסך הכל מידה כמו שנאמר (שמות טז, לו): "והעומר עשירית האיפה הוא".

העומר, דכ' וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה, והיינו שהספירה מתיחסת לקרבן העומר, וכמו שהיא נקראת ספירת העומר, וצ"ב במה קשורה הספירה לעומר, הרי ענינם של ימי הספירה כהכנה לקבלת התורה, לטהרנו מקליפותינו ומטומאותינו ושיטהרו נפשות עמך ישראל מזהמתן, וכדאיתא בזה"ק שהם בבחי' שבעה נקיים, ומה שייד ענין זה לעומר.

עוד יש לבאר הענין שהעומר נקרא עומר התנופה, וכן שתי הלחם נקראים לחם תנופה. וכן מצינו בכל הפרשה שהעומר מתיחס במיוחד ע"ש התנופה, כדכ' מיום הביאכם את עומר התנופה, ועשיתם ביום הניפכם את העומר כבש תמים, שלכאו' עיקר ענין העומר הוא ראשית קצירכם והיל"ל מיום הביאכם את עומר ראשית קצירכם, וכן זמן הקרבת העומר ממחרת השבת לא נאמר מיד בתחלה על עצם ההקרבה, כי אם לגבי התנופה, ממחרת השבת יניפנו הכהן, ומשמע מכל זה שהתנופה היא עיקר העיקרים ועצם המצוה. וכמו שנקרא יום הבאת העומר בחז"ל יום הניף (ר"ה ל.). כן צ"ב מה שמפרש רש"י על תנופה, שעל והניף את העומר הביא דברי חז"ל, כל תנופה מוליך ומביא מעלה ומוריד לדי רוחות ולמעלה ולמטה, ואילו בענין שתי הלחם עה"פ ממושבותיכם תביאו לחם

7 וי"ל הענין ע"פ מאמר מרן אדמו"ר בב"א זי"ע, שהיה חוזר עליו כל שנה לפני הספירה הראשונה בשם אביו הק', שענין ימי הספירה נרמז במאה"כ אדם ובהמה תושע ה', שהעומר קרב משעורים שהם מאכל בהמה ושתי הלחם מקריבים מחטים שהם מאכל אדם, שזו עבודת ימי הספירה להודיך מבחי' בהמה ששלבד עניני תאוות אין לה בעולמה כלום ולבוא לבחי' אדם, ועפ"ז יש לבאר ענין התנופה, כדאיתא במדרש (ויק"ר כה, ה) עה"פ והניף את העומר לפני ה', וכיצד היה מניפו, מוליך ומביא מעלה ומוריד, מוליך ומביא למי שהעולם כולו שלו מעלה ומוריד

למי שעליונים ותחתונים שלו. וכן מצינו ענין תנופה אצל הלויים, דכתיב (במדבר ח) והניף אהרן את הלויים תנופה לפני ה' והיו לעבוד את עבודת ה' והבדל את הלויים מתוך בני ישראל והיו לי הלויים, שאהרן הכהן הניף כל לוי תנופה לפני ה' וזוהו הרים אותו ממעמדו להיות קודש לה' לעבוד את עבודת ה'. ע"ז התנופה האמורה בעומר התנופה ולחם תנופה היא עיקר מצותם, וענינה שיהודי יתנער מהעולם הזה ויניף עצמו להשי"ת. זהו יעודה של כל תקופת ימי הספירה שהם כמ"ש הרמב"ן בבחי' חול המועד ארוך, שיהודי יתנער בהם מכל עניני העולם הזה. שלאחר חג הפסח ויצי"מ שישראל נהיו העם הנבחר לה' נאים ימי הספירה שהתפקיד בהם הוא להתנער מהעוה"ז בתנופת העומר ותנופת שתי הלחם, מתאוות בהמיות ומתאוות אנושיות. ושתי הלחם רומזים על לחם כפשוטו וכן כדרשת חז"ל על הלחם אשר הוא אוכל, שיהודי צריך לזכך ב' ענינים אלו שיהיו קודש לה'. ומבואר לפ"ז למה נכתב ענין העומר בפרשת המועדות, וכן מה שהספירה מתיחסת לעומר, כי ענין העומר קשור לעבודת התקופה של ימי הספירה המיועדים לטהרנו מקליפותינו ומטומאותינו.

ומה שבתחלה לגבי העומר כתוב רק והבאתם את עומר ראשית קצירכם ולא כתיב ביכורים לה', מפני שבזמן הקרבת העומר הם עדיין בבחי' בהמה משוקעים במ"ט שערי טומאה, ורק בסוף לאחר העבודה של ימי הספירה מגיעים בחג השבועות לבחי' אדם ואז כתיב ממושבותיכם תביאו לחם תנופה שתיים בכורים לה', וכן חג השבועות עצמו נקרא יום הביכורים, כי הוא החג הק' המיוחד הבא ראשון לאחר יצי"מ שבו מגיעים ישראל לדרגה העילאית של ביכורים לה'. וזה גם הבי' מה שרש"י שינה פירושי התנופה בעומר ובשתי הלחם, שהוא ע"ד שכתב רש"י (בפר' בהעלותך) בתנופת הלויים, שנאמרו שם שלש לשונות של תנופה, כנגד בני קהת גרשון ומררי, שלכל אחד מהם היתה בת' תנופה אחרת לפי מדרגתו, ועד"ז בעניננו, שבתחלת ימי הספירה המצוה להניף למעלה ולמטה, היינו במדרגות הגבוהות והנמוכות, וכן בארבע רוחות המרמזו לכל הבחינות שבו. אבל בשתי הלחם שמקריבים בשבועות, כבר נאמר לשון הרמה לשם גבוה, שמגיע לבחי' אדם, שכל עניניו הגשמיים מורמים לשם גבוה.

וזו התכלית של יציאת מצרים, אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, שיהודי יודרך בעבודתו מבחי' בהמה שאדם עיר פרא יולד ויצר לב האדם רע מנעוריו, עד ליום הקדוש יום הביכורים שבו משיגים בחי' אדם שכל עניניו ביכורים לה'. וכמו שאמר מרן אדמו"ר מוהרשד"י זי"ע, שכל שבת ויו"ט הם זכר ליציאת מצרים, היינו שמזכירים ליהודי שעליו לצאת מצרים, מחלק מצרים שלו והקליפה של ערות הארץ שבקרבנו, וזוהי התכלית של כל הימים טובים ובמיוחד חג הפסח אשר בראש כל מועדות נשאת פסח. וכאשר יהודי רוצה לצאת ממצרים יש עליו התגברות של אחיזת החיצונים שאינם מניחים לו לצאת, ולכן נתן הקב"ה את ימי הספירה שבהם יודרך יהודי ביגיעתו להטהר

מקליפותינו ומטומאותינו עד שיזכה לבחי' כיון שקרבנו ישראל לפני ה' סיני פסקה זוהמתן. וזו התכלית של כל המועדים שנתן לנו הקב"ה לסייע ולעזור ליהודי לצאת ממצרים, ולהגיע לבחי' אדם ובהמה תושיע ה', להפוך מבחי' בהמה לבחי' אדם השולט על עצמו בכל עניניו.

מסילות בלבנם

R. Eisenberger

מותר האדם מן הבהמה
הבה ונדרה לעומק הדברים ולבארם
בפרטי פרטיות.

מצות הגפת העומר שמן השעורים מאכל בהמה (ראה פסחים ג ב), מורה על עבודת התנופה והתנערות מן דרגת השפלות של התאוות הבהמיות, להתעלות למדרגת אדם, וכלשונו של התיבנות שלום: בימי הספירה שהם הימים הקדושים בשנה, בהם צריך יהודי לצאת מבחינת בהמה ולהיות בבחינת אדם.

דכ"ט עוד ומהלך על שתיים נמשך אחר רצונותיו ומאוייו, כמעשה בהמה, הרי הוא נדמה ליצור ההולך על ארבע, באין הבדל מהותי ביניהם, כדבר שנאמר (קהלת ג יט): "כי מקרה בני האדם ומקרה

הבהמה ומקרה אחד להם... ומותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הבל".

וכך היה הה"ק מוהרצ"ה מזידיטשוב [בעל עטרת צבין זי"ע דורש מקרא זה: "ומותר האדם מן הבהמה - אין, רצ"ל שזה המותר לאדם על בהמה, שהבהמה אין לה בחינת אין, שאם תניח לפניו דבר מאכל ומשתה מה שחפצה בו אינה יכולה לשבר תאותה שלא לאכול ולא לשחות. אבל האדם יש בידו בחינת אין, שלא לעשות הדבר שהוא בלתי אם יש בו רצונו של מקום ברוך הוא" (הוכח ביטב פנים לפורים קול מגילה ד"ה ע"י ויאמר המן וגו' ולמלך אין שוח).

הבהמה נשלטת וממונעת לחלוטין על פי כח החוש הטבעי שבה, רוב ככל פעולותיהם של בעלי החיים מכוונות על ידי האינסטינקטים שלהם. בהיותם מחוסרי דעת הטבעי בהם היוצר ית"ש 'אינסטינקט', חוש טבעי של שמירה והתגוננות על החיים, שבכח החוש הזה הם מרגישים בכל סכנה האורבת להם, ואז מתעורר בהם הדחף הטבעי לברוח מהמקום, או להימנע מפעולה המסכנת, והם נמשכים בפעולתם כמאליהם אחרי הרגשה זו. מאידך כשמתעורר בהם חפץ ורצון לטרוף ולאכול וכיוצא"ב, הם גם נדחפים מכח הרצון הזה, מבלי יכולת לשלוט ולעשות נגד הדחף הטבעי. ואילו האדם לא נוצר בדחף טבעי הלזה, כי הוא

שומר על עצמו מדברים המסוכנים בדעתו ושכלן

15

אך אם האדם מוריד את עצמו לדרגת בהמיות, לעשות דברים מגושמים כמעשה בהמה מבלי להשתמש בהבחנת הידעת והשכל, הרי זה מאבר ומקלקל בידים את מותר האדם מן הבהמה, ונעשה מכלל "בני אדם הרומזין לבהמה" (עירובין סט ב, וברש"י: "רשעים, שעשו עצמן כבהמה" וכו') בהיותם נתונים תחת שליטת המשיכה הטבעית, ובבחינת מה שאמרו (ב"ר ל"ד א): "הרשעים הן ברשות לבן". כי "הלב בטבעו הוא נוטה יותר לרע מלטוב, אלא שהמוח שבראש, אשר שם משכן הנשמה, מתגבר על הלב ומסייע לצד הימין, וממילא על כן עיקר הלב הוא ליצר הרע. ועל זה אמר הרשעים ברשות לבן, והצדיקים לבן ברשותן" (נור הקודש שם).

מפ"ח זו שבה מותר האדם מן הבהמה, להיות המוח שליט על הלב, מומחשת גם בצורת יצירתו והילוכו בקומה זקופה: (א) שהראש עליון על כל אברי הגוף - לעומת הבהמה שראשה במפלס שזה ללכה וכל אבריה, (ב) שראשו זקוף אל על - לעומת הבהמה שראשה מושפלת ונוטה לארץ.

ושנייהם ענין אחד הם, דעל ידי שהראש נתון במעלה עליונה, להיות מושל על כל חלקיו הגופניים, ממילא ראשו מגיע השמימה ואל מקומו שואף זורח הוא שם לעניני רוחניות. והבהמה שגם ראשה אינה שכלי אלא חומרי כאשר האברים, ואין לה כח עליון לשלוט על רצונותיה, ממילא ראשה מושפלת כלפי מטה וכל מעיניה לארציות.

16

וכן איתא בזוהר הקדוש (זו"ח בראשית יט א): "ראתגבלון מעוביאי רבה דעפרא יתיר מבני נשא, ולא זקפין רישא ולא מסתכלין ברקיעא כבני נשא". וכך הדברים כתובים בספר תורה אור (למהרי"א אבן יהיא, פ"ק ע"א): "התייצבות הקומה לאדם הוא מקרה סגולתי מיוחד בו, לא ימצא בוולתו מהבעלי חיים. והיה זה כן מפני כי שאר הבעלי חיים נפשותם נוטות אל המטה להיותם גשמיות, ולכן היו שפלי הקומה ראשיהם נוטים אל הארץ, מה שאין כן במין האנושי כי נפשותם שכליות, ולכן היה שראשיהם פונות אל המעלה, והם נצבי הקומה, להורות להם הדרך אשר ילכו בה, וכאומר (משלי טו כד): 'אורה חיים למעלה למשכיל למען סור משאול מטה', כאילו אמר שהטבע סידר שיהיו ראשי האנשים למעלה כדי שיתבונן האיש המשכיל באור ההוא, למען שיסור מלכת לשאול שהוא המטה בבעלי חיים".

"כי המוח שליט על הלב בתולדתו וטבע יצירתו, שכך נוצר האדם בתולדתו, שכל אדם יכול ברצונו שבמוחו להתאפק ולמשול ברוח תאוותו שבלבו, שלא למלאות משאלות לבו במעשה דבור ומחשבה, ולהסיח דעתו לגמרי מתאוות לבו אל ההפך לגמרי, ובפרט אל צד הקדושה".

21

"שכל טוב לכל עושיהם"

וזהו ביאור המאמר בגמרא (ברכות ז'): "מרגלא בפומיה דרבא, תכלית חכמה תשובה ומעשים טובים, שלא יהא אדם קורא ושונה ובוטט באביו ובאמו וברבו ובמי שהוא גדול ממנו בחכמה ובמנין, שנאמר (תהלים קיא-י) ראשית חכמה יראת ה' שכל טוב לכל עושיהם, ללומדיהם לא נאמר אלא לעושיהם".

הכוונה בזה כי תכלית החכמה היא שתתפשט גם בתוך הלב, ועל כך מביא ראיה מהפסוק: "ראשית חכמה יראת ה'", לפני החכמה צריך לזכך את הלב על ידי יראת ה', כדי שהמוח יוכל אחר כך להשפיע על הלב לקיים מצוות ה' בפועל. וזה שאמר: "שכל טוב לכל עושיהם", שכל טוב ניכר "לכל עושיהם", אצל אלו שלא רק לומדים אלא גם מקיימים מצוות ה' בפועל.

אולם אם החכמה נשארת רק במוח שבראש ואין לה כוח להשפיע על המדות שבלב, כי אז אין שום תועלת בחכמה כזו מכיון שלא יוכל להשתמש בה לעבודת ה', שהרי כשירצה לבצע את רצונו של המוח לעבודת ה', יתגברו הרגשות הבהמיות שבלב וכפו על המוח לבטל את רצונו מפני רצון הלב בבחינת לב שליט על המוח.

22

לכן אמר שלמה המלך שהחכמה היא בלב, כלומר עיקר התועלת של החכמה היא כשהאדם יכול להשפיע על הלב לקחת מצוות בפועל ממש. וזהו ג"כ ענין מ"ט ימי הספירה כמנין ל"ב טו"ב, להכשיר את הלב שיהיה כלי מוכן לקבל הארה בחג השבועות מחכמת התורה שבמוח, שאם לא כן תישאר החכמה במוח ולא תוכל להשפיע על הלב.

* לפי האמור נפלא הדבר מה שמביא המדרש ראיה שכן היא שיטתו של שלמה המלך שהחכמה היא בלב, מהכתוב: "חכם לב יקח מצוות", כלומר כשהחכמה נמצאת רק במוח של האדם ואין לה כוח להשפיע על מעשה האדם לשנותו לטוב, כי אז אין שום תועלת בחכמה כזו, אולם חכמה אמיתית היא כשיש בכוחה להשפיע התרגשות של קדושה על הלב, עד שכתוצאה מהשפעה זו של המוח מתפעל הלב ומחליט לקיים מצוות ה', ולכן: "חכם לב יקח מצוות".

23

המדות הן יסוד ושורש לכל מצוות התורה

ברוח הימים הללו שהעבודה היא על תיקון המדות, ראוי לכל אחד מישראל ללמוד ולשנן מה שכתב רבי חיים וויטאל זצ"ל בספר "שערי קדושה" (חלק א שער ב) מתורתו של רבו האריז"ל, לבאר מדוע בכל התורה מצוות לא נזכרה עבודת המדות שלא לכעוס ושלא להתגאות וכדומה.

לפי פשוטו הכוונה לאדם שקם מהמיטה בבוקר. "כי זקיף נפי כשעומד על רגליו - מאיר לימא ברוך זוקף כפופים" (ברכות ט) - כאשר קמים בבוקר, מזדקפים ועומדים ישר - מודים להקב"ה שלא עשה אותנו זוחלים או הולכים על ארבע, אלא כיבד אותנו בקומה זקופה.

אבל זה לא רק ענין של נכבדות - יש גם רמז גדול בדבר.

אצל הבהמות - המוח, הלב והכבד נמצאים בקו אחד, כולם באותו גובה (משא"כ אצל האדם. אצל האדם הראש הוא למעלה, גבוה יותר מהלב והכבד - להזכיר לאדם שהמוח שלו אמור למלוך על הרגשות הלב, ועל כל אברי הגוף).

ובאופן עמוק יותר: לבהמות אין נשמה, ולכן אין להן בחירה. לבהמה יש אינסטינקטים קבועים, שדוחפים אותה תיכף לפעולה בלי אפשרות לבחור. לכן אפשר לקלות להפעיל ולהניע בעלי חיים כרצונך, כמו להבריח ציפורים ע"י שקשוק וזוג, או לפתותן להלכד בפח ע"י אוכל - כי הן לא יכולות להתגבר על האינסטינקטים שלהן.

18 אבל לאדם יש בחירה. מכוח הנשמה שלנו אנחנו יכולים. לבחור לשלוט על תאוות ורצונות הגוף. לכן האדם עומד ישר בקומה זקופה, באופן שהנשמה שבמוחו - נמצאת מעל בחינת הרוח שעיקר משכנה בלב, ומעל בחינת הנפש ששורה בדם ובעיקר בכבד שכולו דם (עפ"י נפש החיים שער א' פ"ד).

מוח, לב, כבד - בסדר הזה - ר"ת מלך.

תוס' אומרים (ברכות ז. ד"ה שאלמלי) שבלעם רצה לומר "פֶּלֶם" ברגע בו הקב"ה כועס - מנין להם דבר זה? אלא "מברכתו של אותו רשע [בלעם] אתה למד מה היה בלבו" (סנה' ק"ה ע"ב), בלעם רצה לומר "פֶּלֶם" והקב"ה הפך את הקללה לברכה וגרם לו לומר "ותרועת מלך בוי". בלעם רצה לקלל את ישראל ב"כלם" - כבד, לב, מוח - שהגוף ישודד וישלוט אף על המוח שלהם, והקב"ה הפך את אותיות "כלם" ל"מלך" - מוח, לב, כבד - שהמוח הוא השולט על הלב והכבד (ר' דוד'ל מטאלנא ז"ל ועוד).

טבילי פנחס 19

תפקידו של האדם להיות מוח שליט על הלב

עומדים להם אברי הגוף נדהמים ואינם יודעים אל מי לשמוע, למוח היודע את האמת שלא טוב הדבר לעשות מעשה זה, או ללב המלהיב את כל אברי הגוף בתאוה ותשוקה לעשות מעשה זה. אך אנו המאמינים בתורת משה מאמינים באמונה שלימה, כי הכל תלוי בבחירתו של אדם שהקב"ה נתן לו את היכולת לבחור בטוב או ברע.

כי אם האדם בוחר ללכת בדרך הטובה, הרי הוא יכול לגרום לכך שהאברים יבינו שהצדק עם המלך המוח, מאחר שכל דבריו נאמרים בהגיון ושכל על פי התורה, ואז ישמעו כל האברים למוח וימרדו במלך השני הוא הלב, ומלאך רע בעל כרחו יענה אמון, הלב נכנע ונעשה לעבד לפני המלך המוח. אך אם האדם בוחר ח"ו ללכת בדרך לא טובה, כי אז נשמעים האברים להרגשותיו של הלב להעניק לו תאוות לבו, המוח אמנם צועק ומסביר את שלו, אך האברים נמשכים אחרי תאוות לבם.

20 מכל האמור נשכיל להבין כי תפקידו של אדם בעולם הזה, הוא להמליך את המוח ולהשליטו על הלב, כמבואר בזהר הקדוש (פרשת פנחס רכ"ד): "מוחא זאיהו דכורא רכיב ושליט על הלב". כבר כתבנו על כך כמה פעמים רמז נאה, שבכל מעשה שאדם רוצה לעשות יזכור תמיד את הראשי * תיבות של: מעשה שהוא: מוח שליט על הלב. וכבר האריך בזה בעל התניא ב"ליקוטי אמרים" בלשון קדשו (פרק יב):

Commentators mention that each of those days is for working on one of the 48 tools for acquiring Torah that are listed in the sixth chapter of Pirke Avos. In their totality they comprise the traits and attributes that make up the complete person.

29

הן בסוד מרע שלא נשתמש במדות אלו בניגוד לרצון ה' למשל לאהוב מה שאסור, לשנוא את רעך, להתפאר במעשיך, והן בעשה טוב להשתמש בהן רק למלא את רצון ה' לאהוב את ה', את התורה וישראל, לשנוא את הרע, להתפאר בתורה ובמצוות, לנצח את היצר הרע, להודות לה', להתקשר עם ה', ולהמליך את מלכות שמים עלינו.

38

שכב לתת פרשת אמור עליין

הספירה מהעומר, להפרד מהבהמיות

(שם)

ביאור נוסף בשאלה זו, ביאור מתוק מנופת צופים, שמעתי מיד"נ החברותא הרה"ג רבי אליהו שטרן שליט"א.

בגמ' שנינו (ראש השנה טז.) "תניא אמר ר' יהודה משום ר' עקיבא מפני מה אמרה תורה הביאו עומר בפסח מפני שפסח זמן תבואה הוא אמר הקדוש ברוך הוא הביאו לפני עומר בפסח כדי שתתברך לכם תבואה שבשדות ומפני מה אמרה תורה הביאו שתי הלחם בעצרת מפני שעצרת זמן פירות האילן הוא אמר הקדוש ברוך הוא הביאו לפני שתי הלחם בעצרת כדי שיתברכו לכם פירות האילן."

וכתב המהרש"א בחידושי אגדות, מדוע בפסח מביאים שעורים דווקא ובשבועות חיטים. אלא קרבן העומר בא מן השעורים שהם מאכל בהמה, ואילו שתי הלחם שמביאים בשבועות בא מן החיטים שהם מאכל אדם והספירה ביניהם שכן ביציאת מצרים קודם מתן תורה היו ראויים למאכל בהמות שקם שעורים ואילו לאחר ספירת שבעת השבועות לאחר שזכו ל"דעת" כבני אדם ויוכלו לקבל התורה, לכן מביאין חיטים שהם סמל לדעת, כמבואר שמהגיל שתינוק אוכל לחם הוא נקרא בן חכמה ודעת.

לפי זה הביאור נפלא שסופרים דוקא למנין העומר, כדי להזכיר לעצמינו שללא תורה או כבהמות ומתכוננים אנו ליום מתן תורה וכהכנה עלינו להפרד ולהתרחק בכל יום ויום יותר מהבהמיות ולהתרומם לדרגת בן דעת וכלשון המהרש"א "כמטמונים תחפשנה", עלינו לשאול עצמינו בכל יום האם אנו גפרדים מהבהמיות ומתקרבים לדרגת דעת.

לפי זה מתורצת גם קושיית ספר החינוך אם ההכנה היא "כעבד ישאף צל ויחכה ליום הגדול", מדוע סופרים כמה ימים עברו ולא כמה ימים נשארו, אולם להאמור הדברים נפלאים, שכדי להתכונן עלינו לבחון עצמינו בסוף מרע, כמה התרחקנו מהבהמיות, שהרי עבר עוד יום ועוד יום וכבר כך וכך ימים עברו מהימים. המסוגלים להפרד מהרע ולהתרומם לקבלת הדעת, על ידי קבלת התורה.

ודברי פי חכם חן!

וביאר בדברי קדשו כי אדם מורכב מב' נפשות המתנגדות זו לזו, מצד אחד "נפש השכלית" שמקומה במוח הנמשכת רק לטוב ולעבודת ה', ומצד שני "נפש השפלה" המתלבשת בדם

האדם להחיות את כל אברי הגוף ונמשכת אחרי כל התאוות, והיא הנקראת בספרי חסידות "נפש הבהמית", מאחר שהיא נמשכת לכל הבלי עולם הזה כבהמה.

והנה עיקר עבודת האדם בעולם הזה הוא להגביר את "נפש השכלית" הנמשכת לטוב על "נפש השפלה" הנמשכת לרע. אמנם ברור שנפש השכלית אין לה אפשרות לקיים מצוות ה' בפועל כי אם באמצעות נפש השפלה, שהרי למרות שנפש השכלית היא המתבוננת והיא היודעת מה טוב לו לאדם על פי משפטי התורה ומה לא, אך המעשים בפועל עם אברים הגוף אינו נעשה אלא על ידי נפש השפלה המתלבשת בדם להחיות את כל הגוף.

לפי זה מבאר רבי חיים וויטאל, כי אם האדם לא יתקן את המדות שלו המוטבעות בנפש השפלה, לא תוכל נפש השכלית להוציא מהכח אל הפועל את כל רצונה לעבוד את ה', כי העצלות והגאווה והתאוה של נפש השפלה, תעמוד בדרכה ולא תרצה לעשות את כל המעשים הטובים. לפי האמור הוא אמר יסוד גדול ונורא בלשון קדשו:

25

של ה"בני יששכר" (איר מאמר ג אות א), כי ימי הספירה הם מ"ט ימים כמנין ל"ב טו"ב שהוא שורש כל המדות טובות. נמצא כי ל"ג בעומר הוא יום הראשון מ"י"ז ימים האחרונים, שהם התחלת טו"ב ימים האחרונים, המשלימים את ל"ב טו"ב של מ"ט ימי הספירה.

26

ידוע ומפורסם מה שמבואר בספרים הקדושים כי ימי הספירה הם ימי הכנה לקראת קבלת התורה, הנה כי כן דבר בעתו מה טוב להתבונן מזה החובה הקדושה המוטלת עלינו בימים אלו, כדי שנוכל להתכונן כראוי לקראת קבלת התורה. זאת ועוד ברצוננו להתבונן על מנהג ישראל תורה, ללמוד בימים אלו שבין פסח לעצרת מסכת אבות פרק אחד בכל שבת, [אף שאנו נוהגים ללמוד מסכת אבות גם במשך כל ימות הקיץ, אבל עיקר תקנת

28

עומר התנופה שבע שבתות תמימות תהינה", מכוונים כנגד ז' מדות: חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד יסוד ומלכות.

וביאר הענין הוא כי כל המעשים שאנו עושים תחת השמש, מקורם בשבע מדות אלו הן לטוב והן ה"ו לרע: כי אהבה היא ממדת החסד, שנאה היא ממדת גבורה, התפארות ממדת תפארת, התנצחות ממדת נצח, הויה ממדת הוד, התקשרות ממדת יסוד, המלכה ממדת מלכות, ובימי הספירה החובה מוטלת עלינו, לתקן ולטהר ז' מדות אלו מכל סיג ופגם.

Weighed Down

And you will see that man's nature is very heavy and sluggish. Our natural inclination is to take things slow and easy. We like it that way because somehow, we are always tired. This is because the earthiness of physicality is very coarse, so that man does not desire exertion and work; who needs it? It is the nature of the physical to be heavy, and physical we most certainly are. We want to relax and

sleep, spending our lives in a setting of utter, non-strenuous placidity. We don't want to work hard - it is such a bother to work at all. Don't even talk about hard!

And one who wishes to achieve the service of the Creator, may His Name be blessed, must overcome his own nature and be strong and zealous. If we wish to attain our spiritual goals, we have to fight against our own plodding nature and break out of the pattern. For if he leaves himself in the hands of his own heaviness, then he will certainly not succeed. This effort is essential for any sort of accomplishment in the service of Hashem. Laziness and a "call-me-later" attitude will get us less than no place.

And this is what the Tanna said (Avot 5:23): "Be bold as a leopard and light as an eagle and run like a deer and be strong as a lion to do the Will of your Father in Heaven." Of all the beings in Creation, man was created last. As such, he carries within him all the potential forces of nature. Like these other creatures, we human beings can also be bold and light and swift and strong, as necessary for the service of Hashem. These latent traits are there - we just have to work to bring them to the fore. But if we prefer to lie back comfortably in the cushioned comfort of our

sleep, spending our lives in a setting of utter, non-strenuous placidity. We don't want to work hard - it is such a bother to work at all. Don't even talk about hard!

32

PIRKEI TORAH

R. Gifter

Chazal (Vayikra Rabbah 28:3) expound, "When are the weeks complete? When Klal Yisroel fulfills the will of Hashem."

Fulfilling the will of Hashem entails more than mitzvah observance alone, for it is possible to fulfill all the mitzvos and yet perform acts which, although not strictly contrary to the Torah, still have no active place in one's avodas Hashem. For example, one who eats for the sake of eating performs a mundane act that is unconnected with avodas Hashem. However, eating to further serve Hashem would convert one's meal into another means of attaining spiritual heights, making the very act of eating a positive part of his avodas Hashem. When all of one's actions become means to fulfill the will of Hashem, then one's day is not divided partly between avodas Hashem and unrelated behavior; everything becomes a part of avodas Hashem.

* The Sefirah period can only become seven complete weeks when they are complete in avodas Hashem, which is feasible only if everything one does somehow becomes another expression of fulfilling the Divine will.

זה הביאור גם בספירת העומר, בספרים מבואר שענין ספירת העומר הוא ענין של חשבון הנפש שאנחנו עולים למ"ט מדרגות עד שאנו מגיעים לקבלת התורה ואנחנו צריכים למדוד את עצמנו. לכן צריך לראות כל אחד לראות באיזה מדרגה "הוא" אוחז בחיים, האם תיקן את עצמו במה שצריך, לכן חשבון נפשו של זה לא דומה לחשבון נפשו של השני, לכל אחד יש את הנסיונות שלו, לכל אחד הכשרונות שלו, אדם לא יכול לומר שהוא לומד כמו השני, כי לפעמים יש לאחד יותר כשרונות או לשני יש יותר ניסיונות במצבים שונים כל אחד לעצמו והקשיים שלו, לכן כתוב "וספרתם לכם" הספירה היא לכל אחד ואחד במצבו.

שיעורי רבי מרדכי עמ' י"ד

יש הבטחה מעניינת של המסילת ישרים: המסילת ישרים (פרק ו') כותב "תראה כי טבע האדם כבד מאוד, כי עפריות החמירות גם, על כן לא יתפזר האדם בטורח ומלאכה - ומי שרוצה לזכות לעבודת הבורא ית' צריך שיתגבר עצמו נגד טבעו עצמו, ויתגבר, ויודח - שאם הוא מניח עצמו ביד כבודותיו, ודאי הוא שלא יצליח". דברי הרמח"ל ברורים, שאין דרך אחרת - הוא מבטיח לנו שאם לא נודר להתגבר על העצלות הטבעית של הגוף, להשליט את המוח על שאר אברי הגוף - "ודאי הוא שלא יצליח!"

חדושי רבנו יוסף נחמיה עה"ת

רבנ

והבאתם את עמי ראשית קצירכם אל הכהן. עיין בתורת משה לבעל התם סופר זצ"ל בפרשתנו בד"ה לא יקרחו, כי עמר נטריקון עינים מעים ראש, רמז לקנאה תורה וכבוד, ועל פי דרכו ז"ל נראה לעניות דעתי בשנוי קצת. כי עינים המשוטטות בכל הנה אבות הקנאה כי צרה עיניו במה שלחברו וחומך מה שאינו שלו; מעים המה אבות התאוה, אכול ושחה בהיתר ובאיסור; וראש כבר כתב חתם סופר ז"ל שם שהוא אבי הגאווה והומדת הכבוד, וכבר אמרו חז"ל (אבות פ"ד כא) שג' אלו מוציאין את האדם מן העולם, ומי שמרגיש בעצמו אחד מן החלאים הרעים האלה ילך אצל חכם רופא הנפש, כאשר כבר אמרו חז"ל בפ"י דאבות הלומדי תורה לשמה נהניו ממנו עצה ותושיה, לא רק בדברים גשמיים אלא יותר מזה ברוחניות כי החכם ילמדנו דעת איך יתקן מדותיו ואיך להתיש כוח היצר הסוכן ושולט באדם לרע לו, והיינו עצה ותושיה, על דרך שאמרו חז"ל (סנהדרין כו, ב) למה נקראת תורה תושיה על שם שמתשת כחו של אדם.

וכבר ידוע כי עיקר המתקן המדות הוא להתלמד איך להשתמש בהם לצרכי גבוה; והיינו להשתמש בקנאה לקנא קנאת ה' צבאות, קנאת סופרים תרבה חכמה; תאווה להתאוות לקדושה; וכבוד להגביה לבו בדרכי ה' ושלא ליבוש מטני המלעיגים בהגיע עת

דעשות לה'. וזה שאמר והבאתם את עמר היינו ג' מדות הנגיל ראשית קצירכם, שהן הנה ראשי הסבות לקצור ימיו של אדם, כמו שאמרו חז"ל שמוציאין את האדם מן העולם, תביאו אותם אל הכהן שהוא מורה התורה. והניף את העמר לפני ה' כי הוא ישתדל עמכם וילמדכם תקון המדות איך להרים ולהניף גם המדות הללו הנראות מגונות, לרצונכם שיהיו לכם לרצון.

In order to reveal God's Oneness and exclusivity, man is obligated to constantly fortify his *emunah*, within the framework of his life and personal mission. This, until one attains the level upon which it is clear that אין עוד מלבדו, that nothing — no force or power — exists apart from God. One who lacks complete conviction in this axiom is liable to fall into the hands of his enemies, of nature.

39

תיבות "ממחרת השבת" לכאורה מיותרות, כיון שמסיים "מינם הביאכם את עומר" וכבר כתב (בפס' י"א) שיום הבאת העומר הוא ממחרת השבת? ביאר הגאון רבי יצחק קופלמן ראש ישיבת לוצרין: יסוד ימי הספירה הוא דווקא ממחרת השבת, היות שההפרעה העיקרית לגדול ברוחניות הם הבלי ודמיונות עולם הזה, כמו שאומר המסילת ישרים (פ"א) שהאדם נמצא בעוה"ז ב' רבים הם המרחיקים אותו ממנו ית' וכאשר הוא מאמין בכל לב שהכל מאיתו ית' והעולם אינו הפקר, הרי הוא מחפש ודורש בכל דבר איך לעבוד את השי"ת ואז כל השתמשות בעולם הגשמי הוא לקיום התורה והמצוות. למדרגה זו זכו כלל ישראל ביציאת מצרים שאז הכירו בבירור שהקב"ה מנהיג את העולם ואין עוד מלבדו ולכן מנקודת התחלה זו צריך האדם להכין את עצמו לקבלת התורה בלי הפסק, שלא יסיח דעתו מניסי הקב"ה ומחסדיו. זהו שאמר וספרתם "לכם", היינו לצורך עצמכם, משל למה הדבר דומה לפקיד בנק שסופר בכל יום הרבה כסף, אבל זה לא שלו ואין לו מזה מאומה, כך אם סופרים הימים בלי שייכות אליהם, בלי לעשות הכנות על ידי מעשה המצוות שרק כך הימים יהיו שלנו, על זה ציוותה התורה וספרתם "לכם".

ניצוצי אור עמ' קט"ז

זו היא אפוא נקודת הבירור של "חג השבועות זמן מתן תורתנו", כאשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו וחיי עולם נטע בתוכנו. בעוד שממחרת הפסח אנו עוד מקריבים מנחת שעורים ממאכל בהמה, כאילו אנהנו עדיין נכללים בסטטיסטיקה של העולם הרחב, הרי שבימי הספירה אנו מתעלים ומתרוממים לדרגת אדם, ולא סתם אדם אלא אדם מורם מעם, ומתהפכים למציאות אחרת.

עם האמור יש בנותן טעם להנהגה מעניינת שאנו רואים אצל כלל ישראל, על כל עדותיו וחוגיו, שבכרכת ספירת העומר מתלהבים ביותר ומברכים וקוראים בקול גדול, יותר משאר המצוות שבתורה. לפי שכמצוה זו עובדים ומתעלים מן דרגת 'חי' אל דרגת 'מדבב', בכל יום מימי הספירה מתנערים מדרגת אחת של בהמיות ומתעלים לדרגת עליונה מסויימת של אנושיות, לכן בשעת קיום מצוה זו משמיעים ביותר את קול הדיבור, שבו משתקף ההבדל שבין אדם לבעל חי, אשר 'אתם קרויין אדם'.

70

תכא

פרשת אמור - ח' ניסן

קרבן העומר - להקריב הראשית לקדוש ברוך הוא

הנראה לבאר כל זה באופן נפלא על פי מה ששמעתי זה מכבר מחכם אחד, הנה יסוד כל מצות הקרבת קרבן העומר זה להשריש בגפשינו שכל התבואה שיש לנו, הכל מידי הקדוש ברוך הוא, לכן ההדגשה בהקרבת העומר הוא כפי שאומרת התורה (פסוק י'): "והבאתם את עומר ראשית קצירכם אל הכהן", להקריב את הראשית לבורא עולם, כי הכל נמשך אחר הראשית, ואם האדם נותן את הראשית, את תחילת התבואה לקדוש ברוך הוא, אזי הוא קובע בנפשו את האמונה כי שום דבר אינו שלו והכל מאיתו יתברך.

בענין זה מצינו דבר נפלא במדרש (ויקרא רבה כח, ג), "אמר הקדוש ברוך הוא למשה, לך אמור להם לישראל כשהייתי נותן לכם את המן הייתי נותן עומר לכל אחד ואחד מכם, הלא הוא דכתיב (שמות טז, טז) "עומר לגולגולת", ועכשיו שאתם נותנים לי את העומר אין לי אלא עומר אחד מכולכם, ולא עוד אלא שאינו של חוטים אלא של שעורים, לפיכך משה מזחיר את ישראל ואומר להם והבאתם את עומר". ע"כ.

מבואר כי ישנה שייכות ישירה בין הקרבת קרבן העומר לירידת המן, וצריך ביאור.

41

צמיחת תבואת הארץ היא נס פמון ירידת המן

הנראה בפירוש דברי המדרש, כי בא דבר זה ללמדנו, כשם שהמן הוא נס מן השמים ואין בו טבע כלל, אין מי שיכול אפילו להעלות על קצה דעתו שיש לו איזה שייכות ויד בדבר הורדת המן מן השמים, זה ברור לכל כי יד ה' עושה זאת ללא שום שיתוף כלל.

כך היא האמת גם לענין התבואה שמגיעה מן הארץ, אלא שזה אינו ברור לכל ועלול האדם לחשוב שהוא זורע והוא חורש ואחר כך קוצר ומביא את הלחם לביתו ומייחס את גידול הלחם לעצמו, אולם האמת כי טעות איומה היא זו, ואין הפרש כלל בין ירידת המן שהיא נס גלוי

42

ומופלא לבין צמיחת התבואה בשדה עד שגעשה ממנה לחם, הכל הוא נס מופלא מאת הבורא יתברך שמו שמונהיג את טבע העולם בצורה של הסתר פנים, אבל בפנימיות הדברים אין הפרש כלל ועיקר.

מובן בזה השייכות בין הקרבת העומר לבין ירידת המן, כי כשם שבמן היה דבר זה גלוי לכל, כך כאשר נכנסו לארץ והוחלפה ההנהגה מניסים גלויים לניסים נסתרים, או אז אנו מקריבים לקדוש ברוך הוא את עומר ראשית הקציר כנגד עומר לגולגולת שקיבלנו מאיתו בהנהגה ניסית.

זה אנו מראים בכך שאת ראשית התבואה אנו נותנים לו יתברך, ומודים לו על חסדו אשר גבר עלינו בכל יום, ומכירים בכך שהכל מאיתו והכל שלו, ורק אנו נותנים לו משלו.

43

מעתה, קיים היה חשש פן ישכחו ישראל את הלקח הנכבד שלימד אותם ה'מן, ויתפתו לחוש כי כוחם ועוצם ידם עשה להם את החיל... לפיכך, ציוה אותם הקב"ה להביא מנחה מראשית תבואת השעורים, מנחה אשר נקראת בשם 'מנחת העומר', באשר היא אמורה לחזכיר להם את אותו ה'עומר' שקיבלו מדי יום בימיו בחיותם במדבר, ואת הלקחים אשר הם צריכים היו להפיק ממנו...

את המנחה הזו - ציוה הקב"ה להביא למקדש, ושם להניף אותה תנופה לשמים, לארץ ולארבע רוחות, בכדי להבחיר את המסר על פי כל מקורות הפרנסה,

מכל מינו שהיא - תלויים ביוצאנו יתברך, והפרנסה המגיעה מהם - הינה מידו יתברך הפתוחה והרחבה!

ופירש רש"י: והגוף - כל תנופה מולך ומביא מעלה ומוריד. מולך ומביא לעצור רוחות רעות, מעלה ומוריד לעצור טללים רעים:

פראים מזה גורל כוחו של האיש הישראלי, ומה הוא יכול לעשות אפילו בפעולה פשוטה של הנפה לבד, שבזה שמויף ומוליכו ומביאו, הוא עוצר בזה רוחות רעות וטללים רעים.

ומכך נלמד כמה עלינו להוקיר ולהעריך כל דבר אפילו קטן שיהודי עושה בעולם, כי בכוחו לזעזע ולהחדש עולמות ממש. ועל

אחת כמה וכמה כאשר יהודי עושה מצוה רבה כדת וכדין, אין שיעור וגבול לשידור המערכות שהוא עושה בעולמות העליונים, כמבואר הרבה בספה"ק.

45 *יהוה יתברך*

שמחה שזכינו להיות יהודים ולקיים מצוות ה'

מיהו כל זה שהזכרנו עד הנה, הוא להתעורר בשמחה מספר התהנהגה שבעוה"ו, אך לאמיתו של דבר, כל איש אשר בשם ישראל יכונה, אשר הקב"ה ברא אותו יהודי, ובחר בו להיות חלק מעמו ונחלתו, לא יצטרך לכל אלו החשבונות לעוררו לשמחה, כי בכל עת אשר רק יתבונן בהזכרה הגדולה הזאת שאין כמוה בכל העולמות, צריך להתמלא בשמחה וצהלה בלי שיעור וסוף, כי הרי בעוד שנשמחו היתה במרומים, לא עשתה שום מצוה, לא למדה שום תורה, לא התגברה על שום נסיון, והקב"ה ברוב אהבתו בחר בה ואמר לה את תהיי נשמה קדושה של יהודי, בן הלבב והאהב, ממלכת כהנים וגוי קדוש, מיוחד מכל העמים ומרום מכל לשון, ואהוב וחביב ונחמד יותר מכל מלאכי השרת, וכל זה הוא מתנת חיים נצחי לדורי דורות ולעולמי עולמים באהבה שאין לה דמיון בעולם. וכדאיתא בוהר הק' (פ' שמות דף ה') אלמלי הווי ידעין בני נשא רחמימותא דרחים קוב"ה לישראל הווי שאנין ככפיריא למירדף אבתריה [=אילמלי הווי אנשים יודעים האהבה שהקב"ה אוהב לישראל, הווי שאנשים ככפירים לרוץ אחירון] עכ"ל, וזה קאי על כל אחד ואחד מישראל עד להשפלים והפחוקים ביותר, שהקב"ה בחר בכל יחיד יחיד מישראל להיות חלק מעם סגולתו, עם קרוב ונחלתו, אשר לעולמי עולמים ולנצח נצחים לא ימיש ממנו אהבתו אהבה רבה ואהבת עולם, ההתבוננות במתנה כזאת צריכה למלא את כל אדם באשר הוא שם ברוב שמחה והודאה, כמו שאמר הרה"ק הרבני חיים מצאנז ז"ל: "או א יוד זאל וויסען ווי גליקליך ער אזי וואס ער אזי א יוד, וואלט ער צושמאלצען געווארן פון שמחה", [=אילמלי היה יהודי יודע כמה מאושר הוא בזה שהוא יהודי, היה נמש מגודל השמחה] עכ"ל (הובא בעבודת פנים, מכתב י"ט), וידוע מצדיקים שאמרו דמברכת "שלא עשני גוי" שמכרכים בבוקר צריכים לשאוב שמחה על כל היום.

וכל שכן וכל שכן כשזוכה האדם לעשות מצוות ומעשים טובים, הרי אין שום פעולה בעולם הראייה להביא שמחה לאדם כמו קיום מצוות ה', כי מלבד מה שע"ו האדם מחולל פלאות ומשרד מערכות, המלאכים ושרפים, וכל העולמות העליונים, כולם מתקיימים,

אשר ישמרו את שבתותי ובהרו באשך הפצתי

ואם יעלה בלב האדם מחשבה של ייאוש ומורד לומר הן מדרגה גדולה עד למאוד היא להגיע לתכלית השלמות והרבה הרבה צריך לעמול ולהתייגע כדי להשיג המדרגה הזו, אם כן מה לי ולמדרגות גבוהות הרי איש פשוט הנני ולעולם לא הלכתי בגדולות ובנפלאות ממני.

העצה יעצה לו שיתבונן ברוממות ערך כל מעשה מצוה של איש ישראל ועד כמה מעלה איש יהודי נחת רוח לפניו * אבינו שבשמים בכל פעולה טובה שהוא עושה, ומחשבה זו תביאהו שלא יעלו על לבו מחשבות הייאוש אף לא לרגע אחת, ואדרבה, מכח ההתבוננות הזו יתעורר בלבו כח ורצון חזק להשתעבד לעבודת השי"ת בכל לב ונפש חפצה, בידעו שכל מעשה טוב שהוא עושה גורם שמחה גדולה בשמים, וכדאי לו להתאמץ על זה בכל מאורד.

ומכל אילין דיבוריא נמצאנו למדים, * שכאשר איש ישראל ניגש לקיים אחת ממצוות ה' לעשותה, צריך שיהדר לקיים המצוה בתכלית השלמות שביכולתו לקיימה במחשבה דיבור ומעשה, וחס ושלום לזולל בשום פרט מפרטי המצוה, ואף אם אינו יכול להגיע למדרגה הגדולה ביותר בהשגת השלמות, עם כל זה צריך שיעשה את שלו לפי כוחו ומתן, והשאר ישלים השי"ת בעדו להדריכו במסילה הישרה העולה בית ה'.

48 *Ascending the Path - R. Hild*

Zeal Chapter Seven

important to realize that what "comes our way" is far from "by the way." It is precisely and exactly planned by Hashem, Who knows which specific mitzvot we need for the rectification of our own individual soul.

Every Jewish soul which comes into this world has a purpose: to complete and perfect itself through mitzvot. It is possible that in a previous existence a soul had already fulfilled certain mitzvot, but was lacking in others. If opportunities for specific mitzvot arise, it is a clear indication that they are what we need to achieve our personal fulfillment and perfection. A single such occurrence may be the golden opportunity our soul requires, so much so that we may have been born exclusively to take advantage of this one chance. If we forfeit it, it may never come again.

ניזונים ונשפעם, רק מתורתו ומצוותיו, וכלשון קדשו של התולדות יעקב יוסף (פ' עקב ד"ה ואחר) ו"ל: "האדם גורם ע"י תפלותיו ותורתו שפע אל כל העולמות, וגם המלאכים ניזונים ע"י תורתו ותפלתו, שאלו היה מאמין זה, כמה היה עובד ה' בשמחה ובראה מרוב כל" עכ"ל, הרי יותר מזה הוא השמחה על עצם הדבר שהוא זוכה לעשות נחת רוח נפלא להקב"ה יותר מכל מלאכי מעלה, כמו שכתב האור החיים הק' פ' קרח (עוה"פ ויאמרו אל אלוקי הרוחות) דיש ד' מדרגות בעובדי ה', אשר כולם גורמים לו ית' תענוג נפלא בעבודתם, א' כל צמא מרום, ב' נשמות הצדיקים שעדיין לא באו לעוה"ו, ג' נשמות הצדיקים שבגן עדן שכבר היו בעוה"ו, ד' האנשים הנמצאים בעוה"ו בחומר הגוף ועב"ו מתעצמים לעברו ית', ועבודת האנשים האלו אוהב והשוק אצל הבור"ת למעלה מכל שאר המדרגות הנ"ל עכ"ל, [ועיין יערות דבש (ח"א דרוש י"א) שכתב דהלוואי היה לנו חלק אחד מני אלפים של רוב שמחה אשר יש למלאכי השרת למעלה, בעשותן מצוה ה']. ואפילו המצוה הקטנה והפשוטה ביותר, אין לאדם מושג כמה הוא פועל בכל העולמות העליונים ע"י קיומה, וכלשון הק' של הבאר מים חיים (שכידוע העיד הרה"ק מרו"ח ז"ע על ספר זה, שכל מלה ומלה היה המתבר הק' שוקל במשקל זהב) ו"ל: אם היה רואה מצוה "אחת" בשמים בגדולתה, אך היה רודף כמשוגע וימם וליל באין להם ומים, לחפש אחר מצוה "הקטנה שבקטנות", ולא היה מרגיש כלל אם הוא בנף עכ"ל.